

Vážení Lhoťané,

Poslední květnovou sobotu 30. 5. bude Sbor dobrovolných hasičů pořádat tradiční Staročeské máje. Tato kulturní a společenská akce má v naší Lhotě dlouholetou tradici. Ovšem vzhledem k tomu, že tradice přetrvávají, ale lidé se mění, si dovolím pár slov na vysvětlení, co vůbec Staročeské máje jsou a na co se můžete během této akce těšit. Na začátek něco málo z historie. Nejstarší záznamy o stavění májí pocházejí již ze středověku, a to z 15. století.

Mezi hlavní aktéry májových oslav patřila vždy mládež. Máje stavěli svobodným dívkám svobodní mladí muži. Součástí slavností je i průvod, který se převážně skládá z těchto krojovaných postav. Májový král, písař, soudci, Kecal, mušketýři, dirigent, vojáci a policajti, kat, cikánky, mládenci a družičky a všechny doprovází živá hudba. Součástí průvodu je i pojízdná šatlava a občerstvovací vůz.

A jak to celé probíhá od začátku? V pátek ráno před pořádáním májí se sejdou mládenci a vyrazí do lesa kácet mladé břízky, májky. Při této příležitosti vyberou a pokácí i hlavní máj – krále. Ten se potom vztyčí v místě, kde bude probíhat soud s májovým králem. Navečer se zatloukají za doprovodu hudebníků májky před dům svobodným děvčatům cca od 12 let. Po zatlučení májek se mládenci vrátí ke kolu, kde do rána hlídají hlavní máj.

V sobotu v den slavnosti se sejdou všichni účinkující, nalíčí se a převlečou do krojů a kostýmů. Poté vyrazí celý průvod vedený májovým králem za doprovodu hudby po obci. Zastaví se u každého domu, kde je ozdobená májka, která tam byla den před tím zatlučena.

V případě, že jsou otevřena pouze vrátka, tak do domu vstoupí král s písařem, mládenci s družičkami, soudci a dirigent. Pokud jsou otevřena i vrata do dvora, jdou do domu i hudebníci. Když nejsou otevřena ani vrátka a dívka očekává průvod venku, vše proběhne pouze před domem.

Po příchodu do domu pronese hlavní mládenec k dívce několik slov a dívka ho políbí. Rodičům dívky jeden ze soudců nabídne na přípitek bílé víno.

Poté se zeptá dirigent dívky, jaká písnička se bude hrát, a to následně sdělí muzikantům, kteří začnou. Hlavní mládenec vyzve dívku do kola. Jeho družička jde tančit s otcem dívky. Král tančí s její matkou. Ostatní páry si rozeberou jednotlivě přítomné ostatní členy rodiny a vezmou je také do kola.

Po ukončení hudby vybere král od otce dívky drobný peněžní obnos a písař na místě vystaví pamětní list. Pokud je na dvoře připraveno pohoštění pro účinkující, tak ti se na chvíli usadí.

V této chvíli přichází na řadu cikánky. Po odchodu průvodu se do dvora dostaví vojáci a obecní policajti a postupně sdělí přítomným jednotlivé prohřešky, za které jsou s nimi nuceni odejít do šatlavy. Zde se vykoupí zaplacením kořalky, kterou společně smyjí prohřešek.

Takto se pomalu průvod přesouvá obcí od jedné májky ke druhé a postupně směřuje ke kolu, kde bude souzen májový král. K průvodu se během dne přidávají lidé z obce i okolí. I těmto lidem se věnují obecní policajti a pokutují je opět v šatlavě za různé prohřešky. Aktivní jsou i cikánky, které za peníze vykládají karty nebo věští z ruky.

Když všichni účastníci v krojích opustí dům s poslední ozdobenou májkou, opět se srovnají do průvodu, který za doprovodu hudby kráčí až doprostřed kola u hlavní máje. Zazní fanfára a

dirigent jako první zahajuje májové divadlo. Poté Kecal promluví s humornou nadsázkou o životě jednotlivých vybraných občanů v obci.

Následně je souzen a odsouzen májový král a je popraven. Mládenci krále odnesou s hudbou na místo, kde se pořádá májová veselice. Družičky ho postupně polibkem probudí. Tím májové divadlo končí a následuje večerní májová taneční zábava.

Doufám, že jsem vám alespoň trochu přiblížil průběh této oblíbené akce a věřím, že se přijdete s námi všichni společně pobavit a podpořit tím i Sbor dobrovolných hasičů v Kostelní Lhotě.

Za SDH Kostelní Lhota

Martin Szikora